

VI. Köyhäinhoitolautakunta.

Köyhäinhoitolautakunnan kertomus Helsingin kaupungin köyhäinhoidon hallinnosta vuonna 1923 oli seuraavansisältöinen:

Vuoden vaihteessa voimaan astunut uusi köyhäinhoitolaki ei ole aiheuttanut suurempia muutoksia Helsingin köyhäinhoidossa syystä, että uuden lain määräyksiä käytännössä jo aikaisemmin on noudatettu. Lain vaatimuksen mukaisesti on kuitenkin laadittu uusi, Uudenmaan läänin maaherran 26 p:nä helmikuuta vuonna 1923 vahvistama »Helsingin kaupungin köyhäinhoidon ohjesääntö». Samanaikaisesti vahvistettiin Helsingin kaupungin kunnalliskodin ja työlaitosten ohjesäännöt¹⁾. Tärkeimpiä muutoksia köyhäinhoidon ohjesäännössä on että aikaisempi »keskushallitus»-järjestelmä on hylätty ja että köyhäinhoitolautakunta nyttemmin kokoontuu ainoastaan joko kokonaisuudessaan tai osastoina. Osastot, joita tulee olla vähintään viisi ja kussakin osastossa vähintään kolme jäsentä, käsittelevät avustuksen myöntämistä koskevia asioita sen jälkeen kun toimitusjohtajan tai asianomaisen apulaisjohtajan kirjallinen lausunto on hankittu.

Muita asioita käsittelee köyhäinhoitolautakunta kokonaisuudessaan säännöllisesti vaan kerran kuukaudessa. Köyhäinhoitolautakuntaan kuuluu vähintään kahdeksantoista kolmeksi vuodeksi valittua jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Jäsenistä valitsee kaupunginvaltuusto vuosittain puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Laitosten hallinto on uskottu johtokunnalle, johon kuuluu kolme jäsentä ja jolla on laajemmat valtuudet kuin entisellä »suljetulla lautakunnalla». Niinpä johtokunta on oikeutettu, mikäli määrärahoja riittää, päättämään laitokselle tarpeellisen kaluston ja tarveaineiden ostosta sekä ratkaisemaan laitoksista poispyrkivien anomukset, paitsi niissä tapauksissa, jolloin hoidokki on otettu laitokseen työllään korvaamaan velkaansa köyhäinhoitoyhdyskunnalle, missä tapauksessa johtokunnan päätös on alistettava köyhäinhoitolautakunnan hyväksyttäväksi.

Lastenhoitoon nähden on säädetty, että alaikäinen, joka tarvitsee hoitoa oman kodin ulkopuolella, on jätettävä lastensuojelulautakunnan huostaan.

Köyhäinhoitolautakunnan puheenjohtajana toimi vuonna 1923 palomestari kapteeni W. Bergström ja varapuheenjohtajana pianoteknikko J. Virtanen.

Odoteltaessa uuden köyhäinhoidon ohjesäännön vahvistamista toimi entinen köyhäinhoitohallitus²⁾ maaliskuun 21 p:n asti, jolloin kaupunginvaltuusto asetti uuden köyhäinhoitolautakunnan johon kuuluivat ylivalvontansa alaisten alueiden mukaan ryhmitettyinä seuraavat henkilöt:

¹⁾ Ohjesäännössä edellytetty naisten työlaitos ei vielä vuonna 1923 ollut alottanut toimintaansa. — ²⁾ Ks. 1922 vuod. kert. siv. 22.

- | | |
|--|---------------------------------------|
| I. Rouva F. Pietikäinen. | X. Pianoteknikko J. Virtanen. |
| II. Eversti O. Ehrström. | XI. Rouva E. Huttunen. |
| III. Muurari A. E. Leino. | XII. Prokuristi C. F. Fagerholm. |
| IV. Kansakoulunopettajatar O. Oinola. | XIII. Taloudenhoitaja A. Halme. |
| V. Pastori S. Berglund. | XIV. Kansakoulunopettaja A. Noponen. |
| VI. Kirvesmies K. J. Aalto. | XV. Sementtityöntekijä P. Neväläinen. |
| VII. Piirilääkäri V. Leontjeff. | Rouva M. Leino. |
| VIII. Filosofiantohtori J. af Forselles. | Esittelijäneuv. A. P. Arvelo. |
| IX. Neiti P. af Heurlin. | |

Varajäseniä olivat piirilääkäri L. Wetterstrand, varastotyömies M. Korhonen, kaupunginkätilö H. Edelman, konttoristi E. Fagerholm, rouva S. Thomasson, viilari F. A. Åkerman, lääkäri A. Ruotsalainen, rouva A. Halme, rouva I. Grönstrand, rouva H. Öberg, lääkäri A. Vartiovaara, uunityöntekijä K. Sinisalo, filosofianmaisteri E. Heikel, sorvari Hj. Blomqvist, kätilö F. Lönnqvist, metallityöntekijä K. J. Lehtonen, lääkäri K. A. Tukiainen ja ammattitarkastaja I. Grönberg.

Tarkastusalueet käsittivät seuraavat osat kaupunkia: 1:n alue: I, II, III ja VIII kaupunginosan; 2:n alue: VII ja IX kaupunginosan sekä Tehtaankadun etelä- ja Tokankadun itäpuoleisen osan VI kaupunginosaa; 3:s alue muut Merimiehenkadun eteläpuoleiset osat VI kaupunginosaa; 4:s alue Merimiehenkadun pohjoispuoleisen osan VI kaupunginosaa, V kaupunginosan sekä Vladimirkadun eteläpuoleisen samoin kuin Vladimirin- ja Eerikinkatujen välillä Abrahaminkadun itäpuolella olevan osan IV kaupunginosaa; 5:s alue muut Malmin-, Kansakoulu- ja Simonkatujen eteläpuoleiset osat IV kaupunginosaa; 6:s alue Malmin-, Kansakoulu- ja Simonkatujen pohjoispuoleisen osan IV kaupunginosaa sekä Töölön ja Meilansin; 7:s alue Castrénkadun, Toisen linjan, Lönnrotkadun, Agricolakadun ja Sakarinkadun eteläpuoleisen osan XI kaupunginosaa; 8:s alue, Castrénkadun, Toisen linjan ja Lönnrotkadun pohjoispuoleisen sekä Neljännen linjan ja Kristiinankadun länsipuoleisen osan XI kaupunginosaa; 9:s alue muut osat XI kaupunginosaa Castrénkadun sekä Vaasankadun eteläpuoleisen ja Kristiinankadun itäpuoleisen osan XII kaupunginosaa; 10:s alue Vaasankadun pohjoispuoleisen, Kristiinankadun länsipuoleisen, Viipurinkadun eteläpuoleisen ja Kajaaninkadun itäpuoleisen osan XII kaupunginosaa; 11:s alue Viipurinkadun pohjoispuolella ja Kajaaninkadun länsipuolella olevan osan XII kaupunginosaa sekä Fredrikserin; 12:s alue X kaupunginosan; 13:s alue Sturekadun eteläpuoleisen, Saarikadun eteläpuoleisen ja Orionkadun länsipuoleisen osan Hermannia; 14:s alue muut Vallilan osat Kuntähdenkadun eteläpuolella; 15:s alue muut Hermannin, Toukolan, Käpylän ja Vanhankaupungin osat.

Köyhäinhoitolautakunnan osastojen jäsenet olivat kertomusvuonna seuraavat: Ensimmäiseen osastoon kuuluivat I, II ja IV tarkastusalueen johtajat sekä jäsenet Leontjeff ja M. Leino herra Ehrström puheenjohtajana ja neiti Oinola varapuheenjohtajana; toiseen osastoon III, V ja VI tarkastusalueen johtajat sekä jäsenet Fagerholm ja Arvelo, herra Aalto puheenjohtajana ja pastori Berglund varapuheenjohtajana; kolmanteen osastoon kuuluivat VII, VIII ja XI tarkastusalueen johtajat sekä jäsenet af Heurlin ja Aalto, neiti af Forselles puheenjohtajana ja piirilääkäri Leontjeff varapuheenjohtajana; neljänteen osastoon IX, X ja XII tarkastusalueen johtajat sekä jäsenet Berg-

lund ja Nevalainen, herra Virtanen puheenjohtajana ja herra Fagerholm varapuheenjohtajana; viidenteen osastoon kuuluivat XIII, XIV ja XV tarkastusalueen johtajat sekä jäsenet Bergström ja Virtanen, herra Noponen puheenjohtajana ja herra Nevalainen varapuheenjohtajana.

Kunnalliskodin johtokuntaan ovat kuuluneet seuraavat jäsenet: eversti O. Ehrström puheenjohtajana, puuseppä J. Virtanen varapuheenjohtajana sekä prokuristi C. F. Fagerholm; varajäsenenä herrat K. Sinisalo ja K. A. Tukiainen.

Köyhäinhoidon virkailijat. Köyhäinhoitolautakunnan henkilökunnassa tapahtui vuoden varrella seuraavat muutokset:

Kirjaajaksi otettiin kirjuriapulainen rouva E. von Hertzen ja kirjuriapulaiseksi huhtikuun 1 p:stä lukien konttoriapulainen neiti L. Lehto. Kirjuriapulainen neiti R. Lindholm erosi syyskuun 1 p:nä ja otettiin hänen sijalleen neiti E. Rundman. Kassaviraston apulaiskassanhoitajana toimi rouva G. Aspelin kesäkuun 18 p:nä, sekä syyskuun 1 p:stä konttoriapulainen rouva E. Sjöblom.

Kokoukset y. m. Köyhäinhoitolautakunta on kertomusvuoden aikana kokoontunut 15 varsinaiseen ja 2 ylimääräiseen kokoukseen käsitellen yhteensä 734 asiaa, joista 195 on ollut toimitusjohtajan ja 539 sihteerin valmistelemia.

Osastoilla on ollut yhteensä 24 kokousta. Niissä käsitellystä 7,978 asiasta on I osasto käsitellyt 1,806, II osasto 1,759, III osasto 1,635, IV osasto 1,487 ja V osasto 1,291 asiaa.

Kunnalliskodin johtokunta on kokoontunut 21 kertaa ja tällöin käsitellyt 199 asiaa, joista 162 on koskenut hoidokkien eroamista laitoksesta. Johtokunnan kokoukset on säännöllisesti pidetty kunnalliskodissa.

Köyhäinhoitolautakunnan käsittelemistä periaatteellista merkitystä omaavista tai yleismielenkiintoa herättävistä asioista mainittakoon seuraavat:

Sen johdosta, että köyhäinhoitolautakunnan tiedoksi useampia kertoja on tullut, että henkilöt, joilla ei ole kotipaikkaoikeutta Helsingissä ovat saaneet asuntoja kunnan huoneissa Vallilassa, Suvilahden kasarmissa y. m. sillä välin kuin suuri joukko helsinkiläisiä perheitä edelleenkin on ollut kodittomina ja lastensuojeluviranomaiset sen vuoksi asuntopulan tähden usein ovat olleet pakotettuja sijoittamaan lapset kunnan lastenkoteihin ja koska Helsingin kunnalle täten, sen johdosta että lasten vanhemmat useassa tapauksessa eivät ole kyenneet korvaamaan suhteellisesti kalliimmaksi nousevaa lastenkotihoitoa on aiheutunut suuria menoja, päätti köyhäinhoitolautakunta tammikuun 2 p:nä pitämässään kokouksessa rahatoimikamarille esittää, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin että kunnan asuntoja annettaisiin etusijassa Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttiville henkilöille. Rahatoimikamari yhtyi esitykseen.

Lastensuojelulautakunnan ottaessa huostaansa elätelleenannetut ja lastenkodeissa oleskelevat lapset, oli tarkoitus että lastensuojelulautakunta myöskin huolehtisi hoitokustannusten perimisestä lasten vanhemmilta. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan sen sijaan esitti lastensuojelulautakunta rahatoimikamarille, että korvausten periminen jätettäisiin köyhäinhoitolautakunnan apulaisjohtajalle. Asiasta antamassaan lausunnossa päätti köyhäinhoitolautakunta helmikuun 5 p:nä huomauttaa, ettei se katsonut asianmukaiseksi että köyhäinhoidon virkailijoille säilytettäisiin toiselle lautakunnalle kuuluvia tehtäviä, sitäkin suuremmalla syyllä koska lastensuojelulautakunnan katsottiin voivan omin voimin huolehtia velkomisista. Asia ratkaistiin myöhemmin siten,

että köyhäinhoitolautakunta hyväksyi rahatoimikamarin asiasta tekemän ehdotuksen että köyhäinhoitolautakunta yksinään toistaiseksi huolehtisi maksuvelvollisten lastenvanhempain velkomisesta.

Helmikuun 7 p:nä lautakunnan jäsen neiti Paula af Heurlin alusti kysymyksen siitä, että köyhäinapu, etenkin lapsiperheille annettava, olisi kokonaan tai ainakin suurimmaksi osaksi annettava valmiina ruokana, joka valmistettaisiin yhdessä tai useammassa keskuskeittolassa ja sitten automobiilillä kuljettettaisiin jaettavaksi. Kysymystä pohdittiin köyhäinhoitolautakunnan kokouksessa helmikuun 19 p:nä kunnan keskuskeittiön johtajan professori C. Tigerstedt'in ollessa asiantuntijana saapuvilla.

Yhtäpitävästi neiti af Heurlin'in kanssa katsoi professori Tigerstedt että avustusta mahdollisimman suuressa määrin olisi annettava valmiina ruoka-annoksina, jotka mahdollisesti voitaisiin valmistaa kunnan keskuskeittiössä, mutta että ruuan jakelu automobiilillä oli mahdoton käytännössä toteuttaa syystä, että ruuan hinta täten liian suuressa määrin kohoaisi. Koska kysymyksessä oleva asia vaati perinpohjaisempaa ja monipuolisempaa valmistelua, päätti köyhäinhoitolautakunta jättää asian ratkaisun toistaiseksi.

Syyskuun 8 p:nä päätti köyhäinhoitolautakunta kunnalliskodin johtokunnan esityksestä rahatoimikamarilta anoa lisättyä maa-aluetta kunnalliskodin maanviljelystä varten.

Rahatoimikamari hyväksyi anomuksen ja tulevat sen johdosta vuodesta 1925 sikäläiset viljelysalueet laajenemaan noin 9 ha:lla.

Marraskuun 5 p:nä päätti köyhäinhoitolautakunta puheenjohtajan esityksestä että kunnalliskodin uudistettua ruokajärjestelmää odoteltaessa siinä oli viipymättä toimeenpantava sellainen muutos että kahvia oli tästä lähtien annettava hoidokeille joka päivä kuin myöskin että sokerin vastikkeiden käyttö oli lopettava. Sen sijaan oli margariinia edelleenkin käytettävä voin asemesta.

Kansliatyö. Köyhäinhoitolautakunnan lähettämien kirjelmien lukumäärä oli 3,263 ja toimitusjohtajan lähettämien kirjelmien luku 105, apulaisjohtajan 208 sekä ylim. toisen apulaisen 48. Sitäpaitsi ovat kanslianjohtajat lähettäneet yhteensä 432, rekisteritoimisto 260 ja kassalaitos 1,727 kirjelmää.

Erottajankadun 19:ssä sijaitsevassa kansliassa vastaanotettiin I—VI tarkastusalueella, eli Pitkänsillan eteläpuoleisissa kaupunginosissa, Töölössä ja Meilansissa asuvia avunetsijöitä, kansliassa Siltasaarenkadun 3:ssa VII—XII tarkastusalueella eli X, XI ja XII kaupunginosissa ja Fredriksperissä asuvia avunetsijöitä ja kansliassa Eurantien 6:ssa XIII—XV tarkastusalueella eli Vallilassa, Hermannissa ja Toukolassa asuvia avunetsijöitä. Köyhäinhoitolautakunnan keskuskanslia ja kassavirasto sijaitsivat talossa n:o 3 Siltasaarenkadulla.

Hallituksen kolmessa kansliassa käsiteltiin 51,989 asiaa, kuten taulu II lähemmin osoittaa.

Elatusvelvollisten takaisinmaksuvelvollisuus. Kertomusvuoden kuluessa on köyhäinhoitolautakunta 2,013 yksityiseltä elatusvelvolliselta päättänyt vaatia takaisin heille annettun avustuksen. Kuten aikaisemmin on johtajan-apulainen hoitanut velkomisasiain valvomisen ja ollut tavattavissa keskus-kansliassa. Sellaisissa tapauksissa, jolloin korvausta ei muuten ole voitu saada, on asianomaista sihteerin toimesta lain kautta velottu. Apulaisjohtajan asioistaan vastaamaan tuottamien henkilöiden lukumäärä oli 2,434. Näistä otettiin kunnalliskotiin ja työlaitokseen 52 henkilöä, joista 42 miestä ja 10 naista.

Apulaisjohtajan toimesta on vuoden kuluessa yhteensä 822 henkilöltä peritty 315,341: 09 markkaa sekä 151 henkilöltä lastensuojelulautakunnan antamasta hoidosta 101,380: 23 markkaa, jota paitsi kunnalliskotiin ja työlaitokseen otetut 83 maksuvelvollista ovat hyvittäneet kuntaa 104,942: 50 markalla. Vuoden kuluessa on 417 leväperäistä perheenelättäjää haettu etsimiskulu- tuksella.

Sihteerin vuoden kuluessa käsittelemien yksityisiltä elatusvelvollisilta maaherran välityksellä velottujen lukumäärä on ollut 254, joista 204 uutta tapausta. Täten lain kautta haettujen korvausten summa oli vuoden kuluessa 36,812: 50 markkaa, josta määrästä köyhäinhoitolautakunta vuoden kuluessa on ollut pakoitettu poistamaan 13,195: 25 markkaa.

Ulkokunnilta lain kautta haettujen korvausten lukumäärä oli vuoden kuluessa 722, joista 352 uutta tapausta. Velkomisien tuloksena on vuoden kuluessa saatu yhteensä 813,385: 91 markkaa, jota vastoin saatavista oli pakko poistaa 67,052: 71 markkaa.

Henkilöiltä, joidenka avustuskustannukset valtio lain mukaan on vel- vollinen korvaamaan (n. s. kruunun tapaukset) on sihteerin toimesta velottu 407 tapauksessa joista on hyväksytty 376.

Kertomusvuonna julistettiin päätös 301 Helsingin kaupungin nostamassa korvausvaatimusjutussa sekä 77 kaupungille tehtyä korvausvaatimusta kos- kevassa jutussa, kuten allaolevasta yhdistelmästä tarkemmin näkyy.

	Helsingin kaupunki vierasta yksityisiä kuntaa henkilöitä vastaan.		Helsingin kau- punkia vastaan Yh- vireille pantuja teensä. korvausvaati- musjuttuja.	
Maaherran päätöksellä:				
hyväksyttyjä	139	92	231	40
osittain hyväksyttyjä	11	5	16	2
hyljättyjä	15	10	25	26
Yhteensä	165	107	272	68

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä:

hyväksyttyjä	13	—	13	5
osittain hyväksyttyjä.....	6	1	7	—
hyljättyjä	9	—	9	4
Yhteensä	28	1	29	9
Kaiken kaikkiaan	193	108	301	77

Varoituksen saaneet henkilöt. Köyhäinhoitolautakunta on apulaisjohta- jan kautta antanut varoituksen joutilaisuudesta, kerjuusta y. m. 2,624 henki- lölle, joista 481 miestä ja 2,143 naista.

Lastenhoito. Köyhäinhoitolautakunnan osalle tulevasta lastenhuollosta on kuluneena, samoin kuin edellisenä vuonna, huolehtinut toinen apulaisjohtaja, joka myöskin on välittänyt köyhäinhoito- ja lastensuojelulautakunnan välistä yhteistyötä. Viimeksimainitun köyhäinhoitolautakunnalle lähettämät ilmoi- tukset hoitoonsa ottamistaan lapsista on aiheuttanut 1,227 velkomuspäätöstä, joista:

Valtiolta	361	Isältä (aviottomista lapsista) ..	79
Vieraalta kunnalta	70	Äidiltä	319
Molemmilta vanhemmilta	66	Muilta yksit. henkilöiltä	2
Isältä (avioliitossa syntyneistä lapsista)	159	Tapauksia, jotka eivät ole aiheutaneet velkomista	171
			Yhteensä 1,227

Rekisteritoimisto. Yksityishenkilöt, hyväntekeväisyysyhdistykset y. m. tekivät rekisteritoimistolle seuraavat määrät avunetsijöitä koskevia tiedusteluja:

Suomenkieliset kansakoulut..	3,026	Työnvälitystoimisto	20
Ruotsinkieliset » ..	1,499	Yksityishenkilöt	55
Lastensuojelulautakunta	417	Pakolaiskeskus	10
Hyväntekeväisyyden järjestämisyhdistys	135	Kaupunkilähetys	1
			Yhteensä 5,163

Seuraavan määrän ilmoituksia puutteenalaisille henkilöille annettusta avusta tekivät allamainitut yhdistykset ja laitokset:

Suomenkieliset kansakoulut..	15,532	Konvalescenthem — Toipumakoti	145
Pelastusarmeija	885	Kansanlastentarhat	8
Ruotsinkieliset kansakoulut..	32		
			Yhteensä 16,602

Jatkuvan avustuksen lakkaamisesta saapui 100 ilmoitusta, kaikki Konvalescenthem—Toipumakoti yhdistykseltä.

Tehtyjen kyselyjen lukumäärä jakaantuu eri kuukausille seuraavasti:

Tammikuu	83	Heinäkuu	13
Helmikuu	128	Elokuu	20
Maaliskuu	72	Syyskuu	55
Huhtikuu	3,711	Lokakuu	488
Toukokuu	68	Marraskuu	265
Kesäkuu	112	Joulukuu	148

Uusia avustuskortteja on annettu 337 henkilölle.

Rekisteröityjen avustuskorttien luku on lisääntynyt 2,131 ja oli vuoden lopussa 28,363. Henkilö-asiakirjojen luku on lisääntynyt 2,439 ja oli asiakirjojen lukumäärä vuoden lopussa 22,873. Vuoden kuluessa on kuoleman tapausten johdosta poistettu 238 avustuskorttia.

Kansakouluista tehtyjen kyselyjen johdosta on 653 tapauksessa vastattu että avustus ei ollut tarpeen ja 153 tapauksessa että henkilöllä ei ole täällä kotipaikkaoikeutta; lastensuojelulautakunnan tekemien kyselyjen johdosta, jotka koskivat vapaalippujen myöntämistä rautateillä on 102 tapauksesta 11 tapauksessa ilmoitettu, että avustus ei ole ollut tarpeen vaatima ja 12 tapauksessa ettei avustuksen anojalla ole täällä ollut kotipaikkaoikeutta.

Kerjäämisen ehkäisemiseksi on 3 toimistoon ilmoitettuun henkilöön nähden ryhdytty toimenpiteisiin.

Rekisteritoimiston toimintaa sen alusta asti valaisee alla oleva yhdistelmä:

	Tiedusteluja avunhaki- joista.	Ilmoituksia myönne- tyistä avus- tuksista.	Ilmoituksia lakkaute- tuista avus- tuksista.		Tiedusteluja avunhaki- joista.	Ilmoituksia myönne- tyistä avus- tuksista.	Ilmoituksia lakkaute- tuista avus- tuksista.
1913	317	3,967	—	1919....	6,136	9,816	115
1914	1,862	5,670	—	1920....	6,919	11,495	113
1915	2,297	4,804	327	1921....	6,150	14,099	134
1916	1,148	15,823	365	1922....	6,469	18,329	102
1917	2,208	15,360	57	1923....	5,163	16,602	100
1918	1,766	20,161	39				

Köyhäinhoidon avustuksensaajia oli ¹⁾ 6,487 Helsingissä asuvaa henkilöä, jotka 8,301 tapauksessa saivat erilaista avustusta ja niistä 309 tapauksessa ainoastaan 100 markkaa pienemmän määrän. Sitäpaitsi avustettiin 111 eri henkilöä köyhäinhoidolle lahjoitettujen rahastojen koroilla, minkä lisäksi 207 muilla paikkakunnilla asuvaa henkilöä, jolla oli kotipaikkaoikeus Helsingissä, sai avustusta oleskelupaikkakunnan köyhäinhoitoviranomaisen välityksellä. Avustuksensaajista oli 5,689 täyskasvuisia henkilöitä ja 798 alaikäisiä.

Täysikäisten avustuksen saajain jakautuminen ikään nähden käy selville allaolevasta taulukosta:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
16—20 v.	103	150	253	60—70 v.	263	549	812
20—30 »	319	496	815	70—80 »	142	441	583
30—40 »	403	711	1,114	Yli 80 »	32	128	160
40—50 »	381	750	1,131	Tuntematon ikä	16	24	40
50—60 »	294	487	781				
				Yhteensä	1,953	3,736	5,689

Ala-ikäisten avunsaajain jakautuminen iän mukaan käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.	Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.
alle 1 vuoden	26	24	50	10 vuotta	28	26	54
1 vuotta	39	23	62	11 »	27	21	48
2 »	13	15	28	12 »	27	29	56
3 »	17	17	34	13 »	29	26	55
4 »	16	14	30	14 »	15	18	33
5 »	30	26	56	15 »	6	8	14
6 »	25	40	65	Yli 15 vuotta tai			
7 »	35	47	82	ikä tuntematon	2	5	7
8 »	31	35	66				
9 »	27	31	58	Yhteensä	393	405	798

Tietoja täyskasvuisten avunsaajien siviilisäädystä annetaan allaolevassa yhdistelmässä:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Naimattomia	1,014	1,754	2,768
Naimisissa olevia	750	488	1,238
Leskiä ja eronneita	157	1,457	1,614
Tuntematon siviilisäätö	32	37	69
Yhteensä	1,953	3,736	5,689

¹⁾ Tähän eivät sisälly 863 henkilöä, jotka olivat saaneet lääkkeitä vähemmän kuin 100 markan arvosta.

Kotipaikan ja syntymäpaikan mukaan jakaantuivat avunsaajat seuraavasti:

Syntymäpaikka.	Avunsaajia.		Kotipaikka.	Avunsaajia.	
	Yli 16 v.	Alle 16 v.		Yli 16 v.	Alle 16 v.
Helsinki	1,007	714	Helsinki	4,795	718
Muu Suomen paikka-			Muu Suomen paikka-		
kunta	4,227	57	kunta	245	37
Ulkomaat	151	3	Riidanalainen	430	25
Tuntematon	304	24	Ulkomaat tai tunte-		
			maton	219	18
Yhteensä	5,689	798	Yhteensä	5,689	798

Täyskasvuisista avunsaajista oli 2,120 ammattikehitystä vailla olevia työläisiä, 1,619 tehtaan- tai ammattityöläisiä, 767 henkilöllisiä palvelijoita, 585 erilaisten muiden ammattien harjoittajia ja 598 varsinaista ammattia vailla olevia henkilöitä.

Hoidetut lapset olivat 647 tapauksessa (81.1 %) avioliitossa ja 151 tapauksessa (18.9 %) avioliiton ulkopuolella syntyneitä. Aviosyntyisten ja aviottomien lasten jakaantuminen vanhempien ammatin mukaan oli seuraava:

Isän ammatti.	Aviosyntyiset lapset.	Äidin ammatti.	Aviottomat lapset.
Ammattikehitystä vailla olevia työläisiä	465	Palvelijattaria	100
Tehtaan- tai ammattityöläisiä	113	Ammattikehitystä vailla olevia työläisiä	28
Muita ammatinharjoittajia	48	Ammattityöläisiä	16
Ammattia vailla olevia henkilöitä	20	Muita ammatinharjoittajia ..	5
Ilmoittamaton ammatti	1	Ammattia vailla olevia henkilöitä	2
Yhteensä	647	Yhteensä	151

286 tapauksessa (142 poikaa ja 144 tyttöä) elivät molemmat vanhemmat; 423 tapauksessa (205 poikaa ja 218 tyttöä) ainoastaan toinen; 20 tapauksessa (14 poikaa ja 6 tyttöä) olivat molemmat vanhemmat kuolleita tai tuntemattomia. 69 lapsesta, jotka äitineen olivat otetut kunnalliskotiin, puuttuu tiedot isästä.

Köyhäinhoitohallituksen toimesta vuonna 1923 hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista oli:

Kotonaan suoranaista avustusta saaneita ¹⁾	2,621	Elänteelle annettuja	110
Sairaaloissa y. m. laitoksissa kunnalliskodista erillään hoidettuja	3,586	Päiväkodeissa hoidettuja ..	434
Lahjoitettujen varojen koroilla avustettuja	111	Lääkkeillä y. m. avustettuja ²⁾ ..	708
		Kunnalliskotiin ja työlaistokseen otettuja	1,049
		Yhteensä ³⁾	8,619

¹⁾ Avunsaajain perheet (mies eli vaimo ja lapset) eivät ole mukaanluetut. —

²⁾ Tähän eivät sisälly 863 henkilöä, jotka olivat saaneet lääkkeitä vähemmän kuin 100 markan arvosta. — ³⁾ Koska sama henkilö vuoden varrella on voinut saada useanlaatuista avustusta, ei summa esitä avustettujen henkilöiden kokonaislukua, vaan niiden tapausten lukumäärää, joissa köyhäinhoidon apua on käytetty.

Suoranaisia avustuksia annettiin yhteensä 2,580,992: 96 markkaa, mistä jokaisen avunsaajan osalle tuli keskimäärin 984: 74 markkaa. Keskimääräinen avustusmäärä kutakin avustettua perheenjäsentä kohti oli 428: 74 markkaa. Avustuksensaajista asui 207 muilla paikkakunnilla, nimittäin 115 henkilöä 30 Uudenmaan läänin kunnassa, 17 henkilöä 11 Turun ja Porin läänin kunnassa, 25 henkilöä 14 Hämeen läänin kunnassa, 14 henkilöä 13 Vaasan läänin kunnassa, 5 henkilöä 5 Oulun läänin kunnassa, 7 henkilöä 7 Mikkelin läänin kunnassa, 14 henkilöä 10 Kuopion läänin kunnassa ja 10 henkilöä 7 Viipurin läänin kunnassa. Avuntarpeen syynä oli useimmassa tapauksessa sairaus tai vanhuudenheikkous. Avustuksesta osallisten henkilöiden kokonaisluku oli 452, niistä 28 miehiä, 189 naisia ja 235 lapsia.

Kaupungissa asuvista avustuksensaajista oli 291 henkilöä saanut avustusta ainoastaan vähemmän kuin 100 markkaa, kun taas 2,090 henkilöä oli saanut suoranaista avustusta suuremman määrän. Elatusvelvollisuutta silmälläpitäen jakautuivat avustuksensaajat siten, että 236 oli yksinäisiä miehiä, 889 yksinäisiä naisia, 176 mies ja vaimo ilman lapsia ja 1,080 perheitä, joissa oli lapsia.

Lasten lukumäärä avustetuissa perheissä käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Lasten lukumäärä perheessä.	Perheitä, joihin kuului			Yhteensä.
	mies ja vaimo ynnä lapsia.	yksinäinen mies (leski) ynnä lapsia.	yksinäinen nainen (naimaton, eronnut tai leski) ynnä lapsia.	
1	70	16	213	299
2	78	12	221	311
3	63	14	170	247
4	66	7	70	143
5	32	6	19	57
6	8	2	4	14
7	3	—	2	5
8	2	—	—	2
9	1	—	—	1
Yhteensä	323	57	699	1) ¹⁾ 1,079
Lapsia yhteensä	933	152	1,578	2,663
Lapsia keskimäärin perhettä kohti	2.9	2.7	2.3	2.5

Ylläolevaan summaan sisältyy 197 perhettä, joissa oli sotaorpoja. Avustettujen sotaorpojen kokonaisluku oli 497. Näistä lapsista suoritettujen suoranaisten avustusten kokonaismäärä oli 304,815: 08 markkaa, josta valtio korvasi köyhäinhoitolautakunnalle 152,407: 53 markkaa.

Kaupungissa asuvien yli 16 vuotiaitten avustuksensaajain avuntarpeen syyt olivat seuraavat:

Vanhuus	402	Työnpuute tai pienet tulot ..	287
Sairaus tai viallisuus	1,035	Suuri perhe	244
Perheenelättäjä vankina, kadoksissa tai laiminlyö perhettään	164	Muut syyt	249
		Yhteensä	2,381

¹⁾ Tiedot 1 avustetun perheen lasten lukumäärästä puuttuvat.

Kaupungissa asuvien avustuksensaajain valvontaa toimittivat ensi kädessä köyhäinhoidon 15 kaitsijaa. Heidän tekemiensä kotikäyntien luku nousi 22,499:een ja jakautui eri tarkastusalueiden kesken seuraavasti:

Alue.	Käyntejä.	Alue.	Käyntejä.	Alue.	Käyntejä.
I	1,379	VI	1,681	XI	1,372
II	1,905	VII	1,605	XII	1,625
III	2,507	VIII	1,120	XIII	933
IV	1,407	IX	1,620	XIV	1,195
V	1,442	X	1,690	XV	1,018

Sitäpaitsi välittivät köyhäinhoidon 5 diakonissaa jonkin verran avustusta ja kävivät perheissä, joissa oli alaikäisiä tai sairaita, sekä henkilöiden luona, jotka eri syistä olivat erityisen hoidon tarpeessa; diakonissojen tekemien kotikäyntien luku oli 16,950.

Seuraavat keskimäärät valaisevat tarkemmin suoranaisten avustusten jakoa eri tarkastusalueilla.

Alue.	Henkilöitä perhettä kohti.	Kuukausia, joiden kulu- essa avustusta saatiin.	Avustusta perhettä kohti. Yhteensä, Smk.	Kuukausittain, Smk.	Avustus avus- tettua per- heenjäsentä kohti.
I	1.8	6.8	814: 28	120: 47	446: 20
II	2.3	7.4	972: 26	131: 75	416: 05
III	1.6	5.8	869: 91	149: 45	539: —
IV	1.9	5.8	674: 53	116: 19	360: 28
V	2.4	6.7	718: —	111: 14	298: 47
VI	2.1	6.5	606: 14	92: 50	285: —
VII	1.9	5.4	796: 29	146: 92	417: 13
VIII	2.6	4.9	888: 93	187: —	341: 57
IX	2.5	7.5	1,003: 27	134: 52	417: 19
X	2.5	6.8	1,032: 41	153: 15	417: 16
XI	2.4	5.8	922: 05	161: 76	381: 62
XII	2.7	9.3	951: 40	101: 58	349: 60
XIII	2.2	4.5	638: 52	151: 36	314: 67
XIV	3.5	6.3	1,249: 72	199: 55	356: —
XV	2.3	5.8	826: 57	141: 66	359: 37

Suurimmat perheet olivat XIV, pienimmät taas I ja III tarkastusalueella. VII ja XIII alueella avustukset enimmäkseen olivat lyhytaikaisia. Keskimääräinen avustus avustettua henkilöä kohti oli suurin III ja pienin V.

Avunsaaajain luku vaihteli vuoden eri kuukausina seuraavasti:

Tammikuu	1,429	Heinäkuu	1,190
Helmikuu	1,511	Elokuu	1,198
Maaliskuu	1,514	Syyskuu	1,232
Huhtikuu	1,461	Lokakuu	1,320
Toukokuu	1,385	Marraskuu	1,250
Kesäkuu	1,243	Joulukuu	1,298

Avustukset annettiin osin rahassa, osin halkojen, ruoka-annosten, jalkineiden, valmiiden vaatteiden, kankaiden, sukkién y. m. muodossa. Ruoka saatiin Sofiankadun varrella olevasta kunnan keskuskeittolasta.

Kunnalliskodin ulkopuolella olevissa laitoksissa ja sairaaloissa hoidetut. Niiden henkilöiden lukumäärä, jotka Helsingin kaupungin köyhäinhuollon kustannuksella saivat hoitoa sairaaloissa, parantoloissa ja laitoksissa oli:

	Miehiä.	Naisia.	Lapsia.	Yhteensä.
Marian sairaalassa	447	779	145	1,371
Kivelän sairaalassa	439	466	19	924
Nikkilän mielisairaalassa	200	283	—	483
Humaliston sairaalassa	132	—	2	134
Lapinlahden keskuslaitoksessa ..	152	134	3	289
Muissa sairaaloissa ja laitoksissa	118	138	129	385
Yhteensä	1,488	1,800	298	3,586

Lahjoitettujen varojen koroilla avustetut. Eräiden köyhäinhuollolle lahjoitettujen, rahatoimikamarin hoitamien rahastojen korot vaivashoitohallitus jakoi seuraavan laskelman mukaan 146 osaan yhteensä 111 henkilön kesken, jotka maksuosoitusten nojalla nostivat rahatoimikamarista heille myönnettyt osuudet:

	Smk.		Smk.
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahastosta	916: 37	Lisette Gardbergin rahastosta	81: 81
Wilhelm Elgin rahastosta	931: 16	Elsa Maria Lampan rahastosta	1,155: 25
Carl Gustaf Hanellin rahastosta	425: 45	W. Wavulinin rahastosta	1,227: 27
Aleksandran rahastosta ..	478: 45	Lasten kesäsiirtolarahastosta	1,200: —
Carl Sierckenin rahastosta	229: 10	Sitäpaitsi nostettiin ¹⁾ korkoa:	
Gustava Katharina Brobergin y. m. rahastoista	1,186: 33	Emma Grefbergin rahastosta	8,772: 96
W. J. E. Westzyntiuksen rahastosta	1,710: —	Alfred Kordelinin rahastosta	12,850: 25
Maria Bergmanin rahastosta	818: 17	Yhteensä	32,630: 37
Adolf Fredrik Sierckin rahasto	647: 80		

Opintoavustuksiksi varatuista Emma Grefbergin ja Alfred Kordelinin rahastojen korkovaroista myönnettiin 11 pojalle ja 13 tytölle yhteensä 16,330: 12 markkaa apurahoina opetuksen saamiseksi seuraavissa kouluissa:

	Poikia.	Tyttöjä.		Poikia.	Tyttöjä.
Kauppakoulu	—	1	Ammattikoulu	—	2
Oppikoulut	8	7	Maanviljelyskoulu	2	—
Seminaarit	1	1	Konekirjoituskurssi	—	1
Kansakoulun jatkoloukat ..	—	1	Yhteensä	11	13

Grefbergin rahastosta annetut apurahat vaihtelivat 500:sta 2,100 markkaan ja Kordelinin rahaston apurahat 300:sta 400 markkaan.

Elätteleanto. Vuonna 1923 oli köyhäinhuoltokustannuksella elätteleannettuja kaikkiaan 110 henkilöä (30 miestä ja 80 naista), Nikkilän mielisairaalasta elätteleannetut mukaanluettuina.

¹⁾ Korot nosti ja jakoi köyhäinhuoltolautakunta; Grefbergin rahaston korkovaroista jaettiin Smk. 9,905: — ja Kordelinin rahaston korkovaroista Smk. 12,600: 25.

Alaikäisten elätteelle annettujen joutumiseen köyhäinhoidon huostaan oli seuraavat syyt:

	Miehiä.	Naisia.
Mielenvikaisuus tai tylsyys	25	64
Muu sairaus, sairaaloisuus tai viallisuus	5	8
Vanhuudenheikkous	—	8
Yhteensä	30	80

Elätteelleannettujen ikää valaisee seuraava yhdistelmä:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
16—20 vuotta	2	6	8	60—70 vuotta ..	3	10	13
20—30 »	5	4	9	70—80 » ..	2	10	12
30—40 »	4	8	12	Yli 80 » ..	—	3	3
40—50 »	7	19	26	Tuntematon ikä	—	1	1
50—60 »	7	19	26	Yhteensä	30	80	110

Päiväkodeissa hoidetut. Eri päiväkodeissa hoidettiin köyhäinhoidon kustannuksella 434 lasta, nimittäin 196 poikaa ja 238 tyttöä. Köyhäinhoidon huostaan joutumiseen oli seuraavat syyt:

Lapsen sairaus tai aistiviallisuus	40	Perheen lukuisuus.....	284
Vanhempien sairaus	24	Muu syy	86
Yhteensä	434		

178 tapauksessa elivät molemmat vanhemmat, 247 tapauksessa ainoastaan äiti, 2 tapauksessa ainoastaan isä; 7 tapauksessa puuttuu tiedot vanhemmista.

Lapsista hoidettiin kertomusvuonna 45, nimittäin 26 poikaa ja 19 tyttöä, köyhäinhoidon omassa päiväkodissa. Tämä päiväkotii, joka kesäkuun 1 p:stä sijaitsi Alppikadun 19, pidettiin avoinna joka arkipäivä vuoden umpeensa. Hoitopäivien kokonaisluku oli 4,931 eli keskimäärin 109.6 lasta kohti. Hoidokkien keskimäärä päivää kohti niinä päivinä, joina päiväkotii oli avoinna, oli 17.2. Hoidetuista lapsista oli 5 3 vuotta nuorempia, 13 lasta 3—7 vuotiaita ja 27 lasta 7 vuotta vanhempia.

Päiväkodin kustannukset nousivat seuraaviin määriin:

	Kokonaiskustannus, Smk.	Kustannus hoitopäivää kohti, Smk.
Ravinto	15,263: 37	3: 10
Palkkaukset	28,625: —	5: 80
Vuokra	7,000: —	1: 42
Lämpö ja valo.....	6,280: 41	1: 27
Sekalaisia kustannuksia	2,316: 01	—: 47
Kalusto	456: 47	—: 09
Korjaukset	1,755: —	—: 36
Yhteensä	61,696: 26	12: 51

Kunnalliskotii ja työlaitos. Kunnalliskodissa ja työlaitoksessa hoidettiin vuonna 1923 1,049 henkilöä, joista kuitenkin osa vuoden varrella useita kertoja otettiin laitoksiin, niin että niiden kirjoihin merkittyjen hoidokkien

luku oli 1,225 vastaten 1,223 edellisenä vuonna. Laitosten hoidokkien vaihtuminen näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Miehiä.	Naisia.	Lapsia.	Yhteensä.
Edelliseltä vuodelta jäljellä olevia.....	282	445	23	750
Vuoden varrella otettuja.....	224	205	46	475
Yhteensä sisäänkirjoitettuja	506	650	69	1,225

Näistä:

Siirtyivät vapaaseen elämään	170	116	36	322
Lähetettiin kotiseudulle	1	7	6	14
Siirrettiin sairaaloihin tai muihin laitoksiin	14	15	10	39
Pakenivat laitoksesta	18	10	—	28
Kuoli	16	35	1	52
Yhteensä eronneita	219	183	53	455
Jäljellä vuoteen 1924	287	467	16	770

Miehistä oli vuoden alkaessa 158 ja sen päättyessä 197 työlaitokseen otettuna.

Vuoden eri kuukausien kesken jakautuivat vastaanotot ja eroamiset seuraavasti:

	Laitoksiin otettuja.	Eron- neita.		Laitoksiin otettuja.	Eron- neita.
Tammikuu	61	40	Heinäkuu	29	35
Helmikuu	50	31	Elokuu	33	25
Maaliskuu	29	58	Syyskuu.....	41	26
Huhtikuu	15	43	Lokakuu	44	30
Toukokuu	43	61	Marraskuu	45	25
Kesäkuu	41	49	Joulukuu	44	32

Hoidokkien luku eri kuukausina oli:

	Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski- määrä.		Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski- määrä.
Tammikuussa	767	740	753.1	Elokuussa.....	672	649	656.9
Helmikuussa	785	766	775.2	Syyskuussa	690	672	683.8
Maalikuussa	787	749	768.1	Lokakuussa	717	687	698.7
Huhtikuussa	747	708	731.7	Marraskuussa	748	715	730.1
Toukokuussa	708	680	694.6	Joulukuussa.....	769	747	759.2
Kesäkuussa	677	647	657.9	Koko vuonna	727	700	713.2
Heinäkuussa	657	643	649.1				

Ikänsä mukaan laitoksiin otetut ryhmittyyvät seuraavasti:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Alle 20 vuotta ..	12	10	22	60—70 vuotta..	100	123	223
20—30 vuotta....	30	63	93	70—80 » ..	66	153	219
30—40 »	53	56	109	Yli 80 vuotta..	23	55	78
40—50 »	59	41	100	Yhteensä	413	567	980
50—60 »	70	66	136				

Syntymäpaikan mukaan hoidokit jakautuivat siten että hoidokeista 186 oli Helsingissä ja 794 muilla paikkakunnilla syntyneitä. 841:llä oli kotipaikka-oikeus Helsingissä kun taas 139 olivat toiselta paikkakunnalta kotoisin.

Kunnalliskodissa hoidettiin vuoden varrella 69 lasta äiteineen. 38 lasta oli alle 1 vuoden, 29 1—2 vuotta ja 2 2—3 vuotiaita. Äidit olivat 59 tapauksessa naimattomia palvelijattaria, 1 tapauksessa naimaton työläisnainen ja 9 tapauksessa vaimoja tai leskiä.

Hoidokkien elatuspäiviä oli 264,091; näistä tuli kunnalliskodin osalle 212,227 ja työlaitoksen osalle 51,864. Kunnalliskodin ja työlaitoksen kokonaiskustannukset olivat, maanviljelyksestä, sianhoidosta ja pesulaitoksesta aiheutuneita menoja lukuunottamatta, 4,219,303: 38 markkaa. Bruttokustannus hoidokkia kohti päivässä oli 15: 98 markkaa. Jos vähennetään tulot, joita oli 834,107: 24 markkaa, saadaan todelliseksi keskikustannukseksi 12: 82 markkaa. Jos taas otetaan lukuun maanviljelyksen, sianhoidon ja pesulaitoksen sekä tulot että menot saadaan keskikustannukseksi hoidokkia kohti päivässä 11: 46 markkaa vastaten 11: 45 markkaa vuonna 1922. Ruokintaan käytettiin vuoden kuluessa ravintoaneita 1,329,093: 25 markan arvosta, joten ravintokustannus henkilöä ja päivää kohti oli 5: 03 markkaa.

Hoidokkien työ. Kuten edellisinäkin vuosina pidettiin kunnalliskodin hoidokkeja itseksitakin kykynsä mukaisessa sopivassa työssä, osittain työpajoissa ja käsityösaleissa, osittain laitoksen maanviljelyksessä, sikalassa ja pesulaitoksessa.

Kunnalliskodissa oli kertomusvuonna 21 naispuolista hoidokkia, jotka olivat otetut laitokseen korvatakseen työllään kunnalle heille itselleen tai heidän lapsilleen annetun köyhäinhoidon, hyvittänyt kaupungille yhteensä 33,794 markkaa. Työlaitoksessa oli 62 samasta syystä laitokseen otettua miestä hyvittänyt kaupungille 71,148: 50 markkaa.

Lääkärinhoito. Kunnalliskodin lääkäriellä oli vastaanotto kaksi kertaa viikossa. Polikliinisten käyntien luku oli vuonna 1923 1,910, ja ne jakautuivat vuoden eri kuukausien kesken seuraavasti:

Tammikuu	158	Toukokuu	165	Syyskuu	111
Helmikuu	147	Kesäkuu	171	Lokakuu	189
Maaliskuu	144	Heinäkuu	197	Marraskuu	179
Huhtikuu	184	Elokuu	146	Joulukuu	119
					Yhteensä 1,910

Laitoksen poliklinikassa annettiin ylihoitajattaren johdolla joka päivä sairaanhoitoa. Hoidettujen tapausten luku oli vuoden varrella 5,361.

Vuoden kuluessa kuoli 16 miestä, 35 naista ja 1 lapsi eli yhteensä 52 hoidokkia, jotka kuolemansyitä silmälläpitäen jakautuivat seuraavasti:

Sydänvika	13	Keuhkotulehdus	2
Vanhuudenheikkous	13	Vatsahaava	1
Syöpä	5	Keuhkotuberkulosi	1
Kylmänviha	1	Verenvuoto	1
Tuherkulootinen aivokalvotulehdus	1	Verenvuoto aivoissa	2
Halvaus	12	Yhteensä 52	

Kuolemantapaukset sattuiivat seuraavina kuukausina:

Tammikuu	2	Toukokuu	8	Syyskuu.....	3
Helmikuu	5	Kesäkuu	7	Lokakuu	5
Maaliskuu	4	Heinäkuu	5	Marraskuu.....	4
Huhtikuu	3	Elokuu.....	2	Joulukuu	4
					Yhteensä 52

län mukaan jakaantuivat kuolleet seuraavasti:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Alle 1 vuoden	—	1	1	65—69 vuotta ..	2	5	7
35—39 vuotta	1	—	1	70—74 » ..	4	9	13
45—49 »	2	—	2	75—79 » ..	4	6	10
50—54 »	1	1	2	80—84 » ..	1	10	11
55—59 »	—	2	2	85—89 » ..	—	1	1
60—64 »	1	1	2	Yhteensä	16	36	52

Pesulaitos. Kunnalliskodin pesulaitoksessa suoritettiin kertomusvuonna omien laitosten pesun lisäksi myöskin Kivelän ja Humaliston sairaalan sekä lastensuojelulautakunnan lastenkotien, palolaitoksen ja yksityisten henkilöiden vaatteiden pesu. Kunnalliskodissa puhdistetut ja mankeloidut vaatteet painoivat 265,674 kiloa (vuonna 1922 249,160 kiloa). Pesulaitoksessa työskenteli, paitsi palkattuja pesijättäriä, myöskin hoidokkeja, joiden päivätoista pesulaitokselta velottiin 10 markkaa päivältä. Tuloja oli 532,318 markkaa, kun taas menot olivat 463,645: 99 markkaa, joten siis nettovoitoksi jäi 68,672: 01 markkaa.

Maanviljelys ja puutarhanhoito. Maanviljelystä harjoitettiin kertomusvuonna samalla tapaa kuin aikaisemmin. Työlaitoksen hoidokkien maanviljelyksessä suorittamista päivätoista velottiin tältä 25 markkaa hevospäivätöistä ja 5 markkaa muista päivätoista. Tulot nousivat 140,154: 20 markkaan menojen ollessa 106,545: 21 markkaa. Puhdas tulo oli siis 33,608: 99 markkaa. Sato käsitti 1,582 hl. perunoita, 350 hl. lanttuja, 14,000 kiloa kaalia, 4,000 kiloa heiniä, 4,737 kiloa kauroja sekä ruokalan muiden puutarhatuotteiden tarpeen.

Sianhoito. Sikakanta oli vuoden alussa 466 eläintä ja vuoden päättyessä 468 eläintä. Vuoden varrella myytiin 329 elävää eläintä 297,885 markalla ja 19,859 kiloa sianlihaa 248,834: 50 markalla. Sianlihaa toimitettiin omalle ruokalalle 15,847 kiloa, Kivelän sairaalalle 3,773 kiloa, kulkutautisairaallalle 239 kiloa. Sianruoka saatiin kunnalliskodin omasta ruokalasta, kaupungin sairaaloista, kunnan keskuskeittolasta, lihantarkastusasemalta ja kaupungin puhtaanapitolaitokselta. Sikalasta oli vuonna 1923 menoja 289,448: 85 markkaa ja puhdas voitto oli 257,270: 65 markkaa.

Työvoimana oli osittain palkattuja sianhoitajia, osittain hoidokkeja, joiden päivätoista sikalalta velottiin 5 markkaa päivältä.

Köyhäinhoidon tulot ja menot. Allaolevassa taulussa esitetään tietoja köyhäinhoidon arvioiduista ja todellisista tuloista ja menoista vuonna 1923¹⁾:

¹⁾ Yksityiskohtaiset tiedot ovat julkaistuina Helsingin kaupungin tilastossa V. 8, 1923.

	Arvioidut tulot ja menot.				Todelliset tulot ja menot.		Määrä, jolla todelliset tulot ja menot ylittivät (+) tai alittivat (—) lasketut.	
	Menosäännön mukaan.		Lisämääräraha.					
Tulot:								
Tuloja kunnalliskodista.....	183,325	—	—	—	171,244	95	—	12,080 05
» työlaitoksesta	275,000	—	—	—	136,678	38	—	138,321 62
» maanviljelyksestä	149,000	—	—	—	140,154	20	—	8,845 80
» sianhoidosta	425,000	—	—	—	546,719	50	+	121,719 50
» pesulaitoksesta	555,228	—	—	—	532,318	—	—	22,910 —
Korvausta köyhäin elatuksesta	1,000,000	—	—	—	1,344,222	40	+	344,222 40
Luontaisedut	520,080	—	—	—	526,183	91	+	6,103 91
Yhteensä Smk	3,107,633	—	—	—	3,397,521	34	+	289,888 34
Menot:								
Köyhäinhuoltolautakunta	1,232,310	—	50,887	42	1,210,845	48	—	72,351 94
Köyhäinhoidon kassa- ja tili- laitos	175,120	—	—	—	163,021	75	—	12,098 25
Kunnalliskoti ja sen yhtey- dessä olevat laitokset (yh- teiset kustannukset)	432,026	—	—	—	405,717	30	—	26,308 70
Kunnalliskoti	3,553,295	—	—	—	3,019,394	11	—	533,900 89
Työlaitos	986,420	—	—	—	794,191	97	—	192,228 03
Maanviljelys	147,460	—	—	—	106,545	21	—	40,914 79
Sianhoito	310,250	—	—	—	289,448	85	—	20,801 15
Pesulaitos	480,336	—	—	—	463,645	99	—	16,690 01
Elänteelleantokustannukset ..	150,000	—	—	—	59,602	50	—	90,397 50
Sairaanhoitokustannukset....	3,369,688	75	—	—	3,075,805	20	—	293,883 55
Mielisairaiden hoitokustannuk- set	3,230,311	25	250,000	—	3,480,311	25	—	— —
Sokeiden ja raajarikkoisten hoito- ja opetuskustannukset	50,000	—	—	—	35,127	60	—	14,872 40
Lääkkeet	80,000	—	—	—	65,121	30	—	14,878 70
Suoranaiset avustukset	2,591,823	74	—	—	2,580,992	96	—	10,830 78
Päiväkotihoidon kustantami- seksi lapsille.....	130,976	26	—	—	130,976	26	—	— —
Matkakulut	15,000	—	—	—	14,981	15	—	18 85
Hautauskulut	32,200	—	9,932	10	42,132	10	—	— —
Kansliahuoneiston sisustami- seen	—	—	30,600	—	30,600	—	—	— —
Yhteensä Smk	16,967,217	—	341,419	52	15,968,460	98	—	1,340,175 54

Kaupungin 1923 vuoden budjettiin olivat köyhäinhoidon määrärahat merkityt 17,217,217 markan määräisinä, niistä kuitenkin 250,000 markkaa arvaamattomiin tarpeisiin kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti. Siten jäi köyhäinhoidon menoihin 16,967,217 markkaa. Vuoden varrella myönsi kaupunginvaltuusto yllämainituista käyttövaroista 247,702:10 markan suuruisen määrärahan, minkä lisäksi vuoden varrella myönnettiin lisämäärärahoja yhteensä 93,717:42 markkaa. Köyhäinhoidon menot nousivat kaikkiaan 15,968,460:98 markkaan ja jos menojen kokonaismäärästä vähennetään tulot, 3,397,521:34 markkaa, jää jäljelle 12,570,939:64 markkaa, mikä määrä siis osoittaa kunnan todelliset menot köyhäinhoidosta vuonna 1923. Vuonna 1922 todelliset köyhäinhoitokustannukset olivat 13,769,697:89 markkaa, vuonna 1921 10,999,683:11 markkaa, vuonna 1920 9,531,345:76 markkaa ja vuonna 1919 6,887,571:79 markkaa.

Vuoden 1923 alussa oli perimättömiä saatavia vierailta kunnilta ja yksityishenkilöiltä, jotka oli tuomittu suorittamaan korvausta omaistensa elatuksesta, yhteensä 1,025,592: 33 markkaa, sekä valtiolta eräiden henkilöiden hoidosta, joiden elatus voimassa olevan köyhäinhoitoasetuksen mukaan on sen asiana, 2,486,737: 18 markkaa. Vuoden 1923 kuluessa tuli ensinmainittuja saatavia lisäksi 780,856: 97 markkaa sekä valtiolta perittäviä 152,220: 03 markkaa, n. s. sotaorvoista. Vuoden varrella perittiin kassaviraston toimesta 3,255,548: 78 markkaa, kun taas köyhäinhoitolautakunta poisti tileistä 259,483: 66 markkaa, niin että perimättömiä saatavia vuoden päättyessä oli 930,374: 07 markkaa, niistä 54,371: 14 markkaa valtiolta, 775,156: 03 markkaa vierailta kunnilta ja 100,846: 90 markkaa yksityishenkilöiltä.

Perimättömät saatavat vierailta kunnilta jakautuivat läänittäin seuraavasti:

	Smk.		Smk.
Kunnat Uudenm. lään. . .	387,931: 68	Kunnat Mikkelin läänissä	23,706: 60
» Turun ja Porin l.	16,682: 60	» Kuopion »	88,778: 27
» Hämeen lään. . .	93,088: 01	» Waasan »	79,612: 42
» Wiipurin lään. . .	52,115: 20	» Oulun »	33,241: 25
		Yhteensä	775,156: 03

Taulu 1. Köyhäinhoitolautakunnan sihteeriosaston kirjeenvaihto vuonna 1923.

Laitos tai viranomainen, jolta saapui tai jolle lähetettiin kirjelmiä.	Saapuneita kirjelmiä, jotka koskivat						Lähetettyjä kirjelmiä, jotka koskivat					
	Yhteensä.	Muita asioita.	Valtiolle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Yksityisille elatusvelvoitille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Toiselle kunnalle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Hel싱in kaupungille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Yhteensä.	Muita asioita.	Valtiolle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Yksityisille elatusvelvoitille tehtyjä korvausvaatimuksia.	Toiselle kunnalle tehtyjä korvausvaatimuksia.	Hel싱in kaupungille tehtyjä korvausvaatimuksia.
Köyhäinhoitolautakunta ja kunnan lautakunnat . .	771	360	—	—	—	1,131	246	637	—	—	—	883
Yksityiset henkilöt, yhtymät tai laitokset	350	31	8	8	3	400	144	17	13	2	37	213
Pastorinvirastot	44	316	15	10	—	385	42	323	15	13	—	393
Poliisilaitokset	25	223	9	6	—	263	24	221	9	6	—	260
Kruununnimismiehet	3	9	—	1	—	13	1	9	—	1	—	11
Henki- tai kihlakunnankirjurit	24	593	2	4	—	623	29	617	2	2	—	650
Maaherra	133	209	196	40	—	578	80	319	232	40	—	671
Korkein hallinto-oikeus . .	5	49	13	—	—	67	14	31	13	—	—	58
Kaupunginvaltuusto	—	—	—	—	18	18	—	—	—	—	16	16
Rahatoimikamari	—	—	—	—	62	62	—	—	—	—	50	50
Muut viranomaiset	—	—	—	—	38	38	—	—	—	—	58	58
Yhteensä	1,355	1,790	243	69	121	3,578	580	2,174	284	64	161	3,263

Taulu 2. Katsaus köyhäinhoitolautakunnan kansliain työhön vuonna 1923.

	Henkilöitä, jotka on lähetetty						Jaettu lääkkeitä.	Jaettu sairaspars- leja.	Kustannettu huu- taksia.	Varattomuudentodistuksia annettu										Myönnetty suora- naisia avustuksia ja eläkkeellento- maksuja.	Tehdyt hake- mukset.	Evätyt hake- mukset.	Muuta asioita.	Kasiteltyjä asioita yhteensä.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
	Kunnalliskotiin ja työlatok- seen.	Eri päiväkotie- lin.	Valtion saira- loihin.	Kaupungin sairaaloihin.	Yhteensä.	Maksutonta lääkärinhoitoa varten.				Oikeuspä- varten.	Verojen mak- suun.	Passia varten.	Eläketä var- ten.	Parantolan pääsemiseksi.	Koulunkäyntiä varten.	Muihin tarkoi- tuksiin.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
Kanslia Erottajalla.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															

Kanslia Valliassa.	Henkilöitä, jotka on lähetetty		Varattomudentodistuksia annettu							Käsiteltyjä asioita yhteensä.									
	Kunnalliskotiin ja työlaitokseen.	Eri päiväkoteihin.	Valtion sairaaloihin.	Kaupungin sairaaloihin.	Yksityisiin sairaaloihin.	Yhteensä.	Jaettu lääkkeitä.	Jaettu sairasparselleja.	Kustannettu haudauksia.		Passia varten.	Eläkettä varten.	Parantolaan pääsemiseksi.	Koulunkäyntiä varten.	Muihin tarkoituksiin.	Myönnetty suoranaisia avustuksia ja elätteenleantomaksuja.	Tehtyjä hake-muksia.	Evättyjä hake-muksia.	Muita asioita.
Tammikuu	3	21	7	11	—	42	46	—	3	41	1	—	9	—	676	144	43	41	1,052
Helmi	—	23	5	14	—	45	45	—	6	41	—	1	—	2	710	151	30	34	1,074
Maaliskuu	—	6	4	27	—	37	43	3	3	36	5	7	—	1	607	151	43	42	978
Huhtikuu	—	5	1	21	1	28	43	—	3	40	2	1	—	4	486	366	37	41	1,073
Toukokuu	4	2	7	21	2	36	48	1	3	25	8	19	—	8	400	139	39	53	779
Kesäkuu	7	16	4	31	2	60	50	2	3	30	2	3	—	3	379	110	38	50	731
Heinäkuu	1	30	—	13	—	44	29	1	2	33	2	—	—	—	333	82	53	68	647
Elokuu	4	13	4	19	—	40	38	—	1	31	4	—	2	7	322	96	45	80	666
Syyskuu	4	32	4	22	1	63	52	2	1	35	5	4	—	8	372	134	47	113	844
Lokakuu	11	25	6	21	1	64	40	2	3	14	6	1	—	1	446	124	44	98	846
Marraskuu	8	9	2	14	1	34	39	1	—	29	4	2	1	1	477	131	47	83	849
Joulukuu	4	24	3	27	1	59	51	—	1	42	4	—	—	2	626	123	74	66	1,048
Yhteensä	49	206	47	241	9	552	524	14	27	397	58	53	3	21	5,834	1,751	540	769	10,587
Kaikkiaan	455	563	439	2,260	80	3,797	2,476	35	179	866	320	332	52	46	27,125	9,532	2,517	4,404	51,989